

més
LLIBRES

Elisabeth Tova Bailey

Traducció de Ricard Vela

**El soroll que
fa un cargol
salvatge
quan menja**

VIOLETES SILVESTRES

El tinc als meus peus,
quan ha arribat fins aquí,
aquest cargol?

Kobayashi Issa (1763-1828)

A començaments de primavera, una amiga va venir per passejar-se pels boscos i, en una ullada que li va fer al camí, hi va veure un cargol. El va recollir, se'l va col·locar amb molta cura al palmell de la mà i així el va portar fins a l'estudi on jo m'estava recuperant. Pel camí, va veure unes violetes silvestres a la vora de la gespa i, amb un càvec que va anar a buscar, en va desenterrar unes quantes, que després va plantar en un test de terracota, i hi va deixar el cargol entre les fulles. Va portar el test a l'estudi i me'l va deixar al costat del llit.

–He trobat un cargol al bosc. L'he portat aquí i l'he deixat entre aquestes violetes.

–Ah, sí? Com és que l'has portat?

–No ho sé. M'ha semblat que potser t'agradaria.

–I és viu?

Va agafar aquella closca marró de la mida d'una gla i se la va mirar.

–Em sembla que sí.

Per què, em vaig preguntar, m'hauria d'agradar un cargol? Què dimonis en faria? No podia sortir del llit per

tornar-lo al bosc. No m'interessava gaire i, si és que era viu, aquella responsabilitat em resultava aclaparadora, especialment per un cargol, una cosa tan fora de lloc.

La meva amiga em va abraçar, em va dir adeu i se'n va anar amb el cotxe.

Quan tenia trenta-quatre anys, en un viatge breu a Europa, em vaig posar malalta a causa d'un patògen víric o bacterià misteriós, que em va provocar uns símptomes neurològics aguts. Jo em pensava que era indestructible. Però va resultar que no. Si alguna cosa no rutllava, suposava que la medicina moderna m'ho arreglaria. Però no va poder. Els metges especialistes d'unes quantes clíniques importants no van saber diagnosticar la causa d'aquella infecció. Vaig estar entrant i sortint de l'hospital durant mesos, i les complicacions van posar en risc la meua vida. Una droga experimental que em van administrar va estabilitzar el meu estat, tot i que vaig passar uns quants anys esgotadors fins que em vaig recuperar parcialment i vaig poder tornar a treballar. Els doctors em van dir que havia deixat la malaltia enrere, i jo me'ls vaig voler creure. Estava eufòrica d'haver recuperat gran part de la meua vida.

Però de cop i volta van arribar una sèrie de recaigudes traïdores, i ja tornava a estar prostrada al llit. A més a més, uns proves més sofisticades van demostrar que els mitocondris de les meves cèl·lules ja no funcionaven correctament i que tenia danyat el sistema nerviós autònom; totes les funcions que no estaven dirigides de manera

conscient, inclosos el ritme cardíac, la pressió sanguínia i la digestió, s'havien tornat boges. Aquella droga que abans m'havia ajudat, després em va provocar efectes secundaris molt perillosos; la van retirar del mercat al cap de molt poc.

Quan el cos es torna inútil, la ment encara corre com un gos coniller per senderes deteriorades de neurones seguint la pista de les preguntes que es repeteixen: la confusa família dels *perquè*s, els *què*s i els *quans*, i dels *com*, un parent seu extremadament llunyà. La recerca és exhaustiva; les respostes, difícils de trobar. De vegades, la ment se'm quedava en blanc i apàtica; en altres moments s'inundava amb tempestes de pensaments, una tristesa indescriptible i una sensació intolerable de pèrdua.

Tenint en compte la facilitat amb què la bona salut li infon sentit i propòsit a la vida, és escandalosa la rapidesa amb què la malaltia s'apropia d'aquestes certeses. Tot el que jo podia fer era sobreviure a cada moment, i cada moment em semblava una hora interminable, encara que els dies s'acabaven esmunyint en silenci. El temps que no es fa servir i només se suporta també s'esfuma, com si el temps mateix s'estigués morint de gana, i cada dia acaba sent empassat sencer, sense deixar-ne cap molla, cap record, cap mena de rastre.

Em van traslladar a un apartament petit, on podia rebre l'atenció que necessitava. La meva casa de camp, a uns

vuitanta quilòmetres, va quedar tancada. No sabia quan podria tornar a la meua llar, ni tan sols si hi tornaria mai. En aquells moments, l'única manera que tenia de tornar-hi era tancar els ulls i recordar-la. Podia veure com hi arribava la primavera, amb les violetes silvestres morades, com les que tenia al costat del llit, creixent de manera desenfrenada per tot el pati. I les petites i fragants violetes de color rosa que havia plantat al petit jardí amb arbres que quedava al nord de la casa, aquelles també estarien florint. Encara que no acabaven de resistir del tot bé en un lloc tan al nord, van sobreviure d'alguna manera. I jo en podia olorar la dolcesa.

Abans de caure malalta, la meua gossa Brandy i jo havíem voltat sovint per les hectàrees de bosc que s'estenien per darrere de la casa fins a una riera amagada que s'alimentava de l'aigua de la muntanya. La cantarella sobre el temps i les estacions d'aquell torrent ens seguia mentre creuàvem el canal d'una banda a l'altra fent servir unes roques parcialment submergides. Per la sendera que ens duia cap a casa, en els punts més pantanosos, enfilant-se damunt d'unes illes petites fetes d'arrels i de molsa, hi trobava unes violetes silvestres diminutes de color blanc que tenien un ratlla morada esvaïda al centre dels pètals.

Les violetes silvestres del test que tenia al costat del llit estaven fresques i plenes de vida, ben al contrari de les flors tallades que em portaven habitualment altres amics. Aquelles només duraven uns dies i deixaven els gerros

plens d'aigua tèrbola i pudenta. Quan tenia vint anys, m'havia guanyat la vida amb la jardineria, així que estava contenta de tenir aquell bocí de jardí just al costat del llit. Fins i tot podia regar les violetes amb el got que hi tenia per beure aigua.

Però, què passava amb aquell cargol? Què n'havia de fer? Encara que era diminut, fins que el van recollir s'havia sabut ocupar de les seves coses. Quin dret teníem la meva amiga i jo a pertorbar-li la vida? Tot i que no era capaç d'imaginar-me quina era la mena de vida que podia portar un cargol.

No recordava haver-me fixat mai en els cargols durant les meves in comptables excursions pels boscos. Potser precisament, vaig pensar mentre em mirava aquella criatura marró i anodina, perquè eren molt discrets. Durant la resta del dia, el cargol es va quedar dins de la closca, i jo estava massa esgotada per la visita de la meva amiga per tornar-hi a pensar.